

З ПОЕЗІЙ ЛЕСІ УКРАЇНКИ.

Зимова ніч на чужині.

— Розваж мене, Музо, моя ти порадо!
Так тяжко в сей вечер на серці мені!
Де-ж ти забарилась? Болить ти так радо
летіла на поклик мій в кращі дні.

Муза.

Дарма нарікати! Не я забарилась;
я часто край тебе стояла, ждучи
твого привітання, але ти журилась
самотно, мовчазній сльози ллючи.

— О Музо, не згадуй ту люту годину,
журби не буде, бо вона сторожка,
мов хижая птця, — засне на хвилину
і во сну її кожний шелест ляка.

Настрій свою ліру гучну, невидиму,
струна струні стиха ведай промовля,
і в слід за тобою я голос вести-ну,
а думка хай вільно по світі гуля.

Муза.

Співай же за мною
про те, як весною
усе відживаєть ся знов,
про цвіти весняні
і речі кохані,
про першу весняку любов.

— Ні, Музо, ся пісня незграйно лунає,
чомусь я на голос її не зведу,
мій голос журливеє щось починає,
а струни твої на веселіє ладу.
Лепше сю пісню...

Муза.

Утнімо другої,
поки не роастроїв ся лад!
„Підківки іскристі!
Дівки танцюристі!
Гей, пари, ставайте всі в ряд!...“

— Мн, Музо, не щиро сю пісню співали,
мені вона завжди чужая була, —
в той час, як навколо усі танцювали,
я тільки таємні сльози лила.

Муза.

Нема нам а тобою
веселого строю,
судились нам ниші пісні.
Співаймо поважно
про те, як відважно
герой умира на війні.
Він рад серед бою
лагти головою,
аби не влустять корови,
він чесно поляже,
товаришам скаже:
„Я вдержав, держіть тепер ви!“

— Ой, Музо! ся пісня двусічна, мов зброя,
і будить відвагу й жалю завдає:
ти згадуєш в пісні погибель героя,
я згадую в думці безпеку моє.

Поки я недужа, не клич до відваги,
в заржавілих піхвах меча не ворух.
Мені тепер сумно, я прагну розваги, —
прошу тебе, свіжої рани не руш!

Муза.

Химерні ви, люде! серця ваші хорі
від всього займають ся жалем страшним.
Згадай, як колись ти на яскві зорі
зо мною дивилась під небом рідним.

Чи в сій стороні закривають так щільно
небесну красу кипариси сувні,
що пісня твоя не літає так вільво
до самого неба, як в давні дні?

Невже отсюк гір золота верховина
для тебе сумна, мов тюремна стіна?
Замовкни-ж ти, пісне моя лебедина,
бо хутко порветь ся остатня струна!...

— Стій, Музо, ображена, горда богине!
Даремне твій снів безнадійно дуна.
Скорійш моє серце раптово загине,
віж в тебе порветь ся остатня струна.

Згадай, як у літній ночі безжарні
крізь ті кипариси сьвітили зірки, —
були наші врії хоч смутні, та гарні,
немов у жалобі вродливі жінки.

Нехай же тепер тумани непрозори
вкривають і море і серце моє, —
в піснях наших завжди сняти-вуть аорі,
воми там лишили промінне своє.

Згадай, як ми сьшовом стрівами сьвітання:
мінгла ся ясна зоря, мов рубін,
шаріло ся море від сонця вітання,
по той бік затоки дунав тихий дзвін.

Нехай тепер щастя зайшло яє і сонце,
марою насунулась ніч дощова,
а завтра знов сонце загляне в віконце
і збуджене серце моє азьспіва.

Згадай, як у день ми стояли з тобою
на скелі горячій, на кручі стрімкій,
я вчила ся пісні в морського прибою,
а ти прислухалась, якій в ньому стрій.

Нехай я отруєна злою журбою,
та в пісні на всяку отруту є лік;
ми слухали пісню морського прибою, —
хто чув її раз, не забуде по вік.

Згадай, як захід у вогнистій шати
верхівля гори одагав кремани, —
палали в гущавині квіти гранати,
а в серці моїому палали пісні.

Нехай мої сльози й садочки квітчаті
заснули, оковані сном зливним, —
весною й пісні і квітки на траваті
вогнем загорять ся новим!

Ялта 15. грудня 1897.